

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

BRATISLAVA: 07.02. 2023

ČÍSLO: 013/2023

VYBAVUJE: MGR. HROMÁDKOVÁ

STANOVISKO KOMISIE

(ZÁVEREČNÉ POSÚDENIE)

K MATERIÁLU

**NÁVRH ZÁKONA, KTORÝM SA MENÍ A DOPLŇA ZÁKON Č. 461/2003 Z. Z. O SOCIÁLNOHOM
POISTENÍ V ZNENÍ NESKORŠÍCH PREDPISOV A KTORÝM SA MENIA NIEKTORÉ ZÁKONY**

I. Úvod: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky predložilo dňa 31. januára 2023 Stálej pracovnej komisii na posudzovanie vybraných vplyvov (ďalej len Komisia“) na záverečné posúdenie materiál: „*Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia niektoré zákony*“. Materiál predpokladá negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy, ktoré sú čiastočne rozpočtovo zabezpečené a pozitívne sociálne vplyvy.

II. Pripomienky a návrhy zmien: Komisia uplatňuje k materiálu nasledovné pripomienky a odporúčania:

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

V doložke vybraných vplyvov je označený negatívny, čiastočne rozpočtovo zabezpečený vplyv na rozpočet verejnej správ, ktorý súvisí predovšetkým s aktualizáciou prílohy č. 4 a rozmrazením súm minimálneho dôchodku. V analýze vplyvov v tabuľke č. 1 je kvantifikovaný nárast výdavkov v sume 4 832 041 eur v roku 2023, v sume 57 840 370 eur v roku 2024 a v sume 84 422 666 eur v roku 2025. Rozpočtovo nekrytý vplyv je kvantifikovaný v sume 4 353 696 eur v roku 2023, v sume 46 270 238 eur v roku 2024 a v sume 69 553 766 eur v roku 2025. V časti 2.1.1. *Financovanie návrhu* predkladateľ uvádza, že zvýšené výdavky Sociálnej poisťovne odporúča zohľadniť a zapracovať v rámci prípravy návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2024 až 2026 a výdavky Sociálnej poisťovne v roku 2023 navrhuje kompenzovať navýšením transferu zo štátneho rozpočtu, ktorý slúži na krytie deficitu v dôchodkovom poistení. Zvýšené výdavky kapitoly MPSVR SR v rokoch 2023 až 2025 v celkovej sume 26 893 55 eur budú kryté v rámci návrhu limitov na nesystémové dávky sociálneho poistenia na roky 2023 až 2025.

V rámci MPK MF SR uplatnilo zásadné pripomienky, ktoré neboli predkladateľom akceptované a na rozporovom konaní 18. januára 2023 na úrovni ŠT neboli rozpory odstránené. Na týchto zásadných pripomienkach naďalej Komisia trvá:

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

1. Komisia upozorňuje, že na rok 2023 sa pre Sociálnu poisťovňu nerozpočtuje transfer z prostriedkov štátneho rozpočtu, preto žiada uvedený vplyv zabezpečiť v rámci schválených limitov výdavkov subjektu Sociálna poisťovňa.
2. Komisia žiada, aby všetky vplyvy vyplývajúce z predmetného návrhu zákona boli zabezpečené v rámci schválených limitov počtu zamestnancov a limitov výdavkov dotknutých subjektov, bez dodatočných požiadaviek na štátny rozpočet. V nadväznosti na uvedené je potrebné upraviť analýzu vplyvov na rozpočet verejnej správy tak, aby z nej nevyplýval rozpočtovo nekrytý vplyv.
3. Komisia žiada prehodnotenie navrhovanej právnej úpravy sledovaného obdobia pre výpočet valorizácie dôchodkových dávok. Návrh zákona predlžuje sledované obdobie vývoja spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov z prvých 6 mesiacov kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku v ktorom sa zvyšujú dôchodkové dávky, na prvých 9 mesiacov kalendárneho roka. Cieľom tejto úpravy je čo najlepšie zohľadniť aktuálny vývoj dôchodcovej inflácie pri zvyšovaní dôchodkov. Uvedené predĺženie obdobia prispeje k zosúladeniu valorizácie dôchodkov a dôchodcovej inflácie v danom roku len v limitovanej miere. Jedným z možných riešení je prijatie valorizačného mechanizmu analogického k mechanizmu zavedenému v Českej republike. Komisia upozorňuje, že vzhľadom na termín konania septembrového Výboru pre makroekonomické prognózy, ktorý obvykle býva v polovici septembra a ktorého prognózy sú používané pri zostavovaní návrhu rozpočtu verejnej správy, by v prípade schválenia navrhovanej úpravy vstupoval do tvorby návrhu rozpočtu len odhad inflácie za prvých 9 mesiacov. K dátumu konania Výboru pre makroekonomické prognózy bude známa skutočnosť za dôchodcovskú infláciu len za prvých 7 mesiacov kalendárneho roka. Návrh rozpočtu verejnej správy sa predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky v termíne do 15. októbra kalendárneho roka a súčasne s tým sa predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky aj návrh rozpočtu Sociálnej poisťovne. Komisia žiada prehodnotiť rozhodujúce obdobie pre valorizáciu dôchodkových dávok a úrazových dávok tak, aby umožnilo korektné zapracovanie výdavkov na dôchodkové dávky a úrazové dávky do návrhu rozpočtu verejnej správy.
4. Komisia žiada prehodnotenie spôsobu výpočtu čiastkového starobného dôchodku poistencov, ktorí získali obdobie výkonu služby policajta a vojaka, ktoré zakladá nárok na výsluhový dôchodok a ktorí súčasne získali obdobie dôchodkového poistenia podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia. Navrhovaný spôsob výpočtu čiastkového dôchodku má za následok zohľadnenie výšky vymeriavacích základov získaných v systéme výsluhového zabezpečenia, ktoré už raz boli zohľadnené pri výpočte výsluhového dôchodku. Navrhovaná úprava vytvára dodatočný negatívny vplyv na verejné financie nad rámec systematickejšej a spravodlivejšej právnej úpravy, ktorá by bola zároveň v súlade s judikatúrou Najvyššieho súdu SR. Na základe uvedeného žiada Komisia upraviť výpočet čiastkového starobného dôchodku tak, aby čiastkový starobný dôchodok nebol vypočítaný použitím vymeriavacích základov za celé obdobie s následnou úpravou o počet rokov získaných v sociálnom poistení, ale zohľadňoval len doby a vymeriavacie základy získané v osobitnom systéme

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

sociálneho zabezpečenia s využitím vzorca uvedeného v zákone č. 461/2003
Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

III. Záver: Stála pracovná komisia na posudzovanie vybraných vplyvov vyjadruje

nesúhlasné stanovisko

s materiálom predloženým na záverečné posúdenie.

IV. Poznámka: Predkladateľ zapracuje pripomienky a odporúčania na úpravu
uvedené v bode II a uvedie stanovisko Komisie do doložky vybraných vplyvov spolu s
vyhodnotením pripomienok.

Nesúhlasné stanovisko Komisie neznamená zastavenie ďalšieho schvaľovacieho
procesu. Stanovisko Komisie slúži ako podklad pre informované rozhodovanie vlády
Slovenskej republiky a ďalších subjektov v rámci schvaľovacieho procesu.
Predkladateľ má možnosť dopracovať materiál podľa pripomienok a zaslať
ho na opätovné schválenie Komisie, ktorá môže následne zmeniť svoje stanovisko.

JUDr. Martin Semanco
predseda Komisie